

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibus A Ludovico
Maimburgo, Aliisque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

4. Et Sueci, Danici, iterúmque Anglicani, Gallíque. Quæ ergo causa?

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

randā, fide omnia contineri, impletique, jejuniā, expiationes, & quidquid humanā corruptāque naturā durum, ad fabulas & superstitiones pertinere. Religiosis sublata vota. Clericis nuptiā concessā. Principibus sacra aequē ac profana. Quid posset facilius persuaderi, quā ista naturā blandientia? nam & promptissima navigatio secundo fluvio. Ut verō hęc omnia & turō licerent, auferendus ē medio Judex, & idē omnibus inculcatum, Pontificis auctoritatem non legitimam, nec à Deo institutam esse, sed usurpatam, tyrannicam, & Antichristo propriam, & idē nec curandam. Sic Schisma formatum. Nec ferē aliā rationes Principes permoverunt, ut fidem Lutheri amplexarentur, non tam odio Pontificis, quā amore libertatis, suarūque cupiditatum, à quibus initium, & ab istis ad persequendos Pontifices progressus fuit, nec prius persequi desinent, quā abstant illicitis; quemadmodum non prius latroni, ut Judicem amet, persuaseris, quā aut Judex ad latrocinia conniveat, aut ipse latrocinij abstineat; Quantumcūque ergo Pontificiā dignitati abstrahas, nunquam eam Protestantibus conciliaveris, nisi unā efficias, ut istis aut omnia liceant, quā eorum cupiditates permulcent, aut omnia permittantur, Pontifice videlicet aut muto, aut complice.

IV. Sic Suecica defecit. Cū enim Gustavus Eriksonius Patriam à Danis oppressam longo bellorum & victoriarum cursu liberāset, ac ararium tot belli sumptibus, debitisque exhaustum esset, eique replendo media quærerentur, persuasum ei à Secretario suo est, & quodam Olao Petri hæresi Lutheranā jam tinctis, ut fidem Lutheranam amplexaretur, eam enim ad moderni seculi genium esse, ac plerisque Principum placere, & ex illius præscripto omnia Ecclesiasticorum bona & facultates, quorum tanta copia esset, in Regium Fiscum reditura. Quid posset gratius cani Principi ege-
no, cupidōque? Ergo Lutheri dogmata recepta, (a) Ecclesiæ, Monasteria, Canonicatus spoliati, opēsque Regiæ, tot rivis in unum alveum ductis, supra modum auctæ, aliquā eorum parte in nobiles Familias sparsā, ut istos novæ Religioni adstringeret dulcedo prædæ, Idem Daniæ casus. Christiernum II. Daniæ & Sueciæ

R r r 2

(a) Florimundus Raymundus lib. 4. cap. 14. anno 1527. Maimbourg Lutheran. lib. 1. fol. 123.

Sueciæ Regem Subditi Regno expulerant, ob crudelitatem, perfidiâque exosum, ejus Patruo, Friderico Molsatiæ Duce, in thronum evecto. Reliquit Christiernus filium Carolo Imperatori ex Sorore, quam Christiernus duxerat, nepotem; hoc paternum Regnum repetente, armisque ac fortunâ Caroli subnixo, Fridericus societatem cum Protestantibus iniit, eorûmq; Præconibus accessum in Daniam præbuit. Friderico morte sublato, hujus filius Protestantium operâ Patri susceptus est, quem Christiernum III. appellârunt. Hic ut causam suam contra Comitem Palatinum ex Domo Bavarica muniret (is enim Dorotheam Christierni II. filiam duxerat, legitimam Daniæ hæredem) Lutheranis Principibus se fœdere adstrinxit, eorûmq; Religionem totâ Daniâ induxit, urgente præsertim Luthero, & Optimates monente, ut opes à majoribus in Tempa & Monasteria profusas occuparent, Episcopos verò, ut sibi suisque Clericis socias uxores pararent. Et litteris exempla adjecit (a) submisso Iohanne Machæo, qui Monasterio profugus sacram virginem abduxerat, merueratque Apostolatu fungi tam præclaro facinore. Sigismundus Augustus, cum Moscovitico & Tartarico bello premeretur, Lutheri hæresin in Polonia gliscentem excindere omisit, ne videlicet domi forisque bellum haberet, & cum illo Stirps Jagellonica (b) extincta est, neglectæ Religionis poenâ. Elisabetta Angliæ Regina, Bolenæ & Henrici filia, cum se natam videret ex nuptiis à Pontifice damnatis, spargerentque, qui Catholicos oderant, eam ut notham declaratum, abdicatumque iri, transato in Mariam Angliæ Regno; nihil habuit antiquius, quàm ut metu perendi Imperij Pontificem (c) & Religionem ejuraret, quamvis ei retinendæ se juramento adstrinxisset. Galliam quod attinet, certum est, non odio in Pontificem Romanum Calvino adhæsisse, sed Principum æmulatione ambituque, & quâvis ratione suas partes augere properantium. Margaritha Valefia, Francisci Primi Galliarum Regis Soror, Henrico Alibrettano nupta, cujus Patrem Julius II. Navarrae Regno privaverat, Ferdinando Arragoniæ Rege suscepto, Pontifici ob injuriam, ut credebatur, infesta Lutheri

(a) Florim. Raym. lib. 4. cap. 13. Spond. anno 1533. (b) Idem lib. 4. cap. 7.
 (c) Idem lib. 6. cap. 10. anno 1558.

Lutheri Socios in Aulam, in Regnum, in Cathedras accepit, parumque abfuit, ut Regem corrumpere, evocato Parisios Philippo Melanchtone, sed iterum morari iussu, operâ Archiepiscopi Lugdunensis. Montmorancios & Collinios fratres, Condæumque Principem (quorum ductu hæresis Calvinî Galliam implevit, vastavitque, præpotens facta; cum Francisco Primo, & Henrico Secundo (a) Imperantibus humi serperet) Hugonottis adhæsisse odio Guisîæ Ducum, qui favore apud Regem florebant, & Regno moderabantur, multorum etiam è Gallis opinio est. Francisco II. apostemate extincto Catharina Medicea, dum Carolus Rex adolefceret, gubernandæ Galliæ successit. Ea servandæ potentiæ anxia, hinc Guisios Duces, hinc Navarræ Regem, Condæumque Principem metuebat; istorum ergo vires æquare statuit, minori potentiâ futuros, si pares æmulique. Navarræ Regem Galliæ Vicarium constituit, Collinios fratres in gratiam & intima consilia admittit, Condæum Principem Ambosianæ conjurationis reum, & carceribus, ubi mortem expectabat, traditum, libertati restituit, sicque dum istos omnes Guisiorum potentiæ opponit, arbitra interim omnium sedens, morientem hæresin restituit, tot illis Principibus nixam. Imò cum Navarræ Rex armatus, minaxque instaret, & sibi, primo videlicet Regij Sanguinis Principi, debere habenas diceret: nec satis à Guisio opis, quem nimium quàm vellet depresserat, potestatem cum Navarræo partita est, fœdus cum Collinijs in initum, libertas prædicandi Calvinistis data, & quod hæcenus à morte Clodovæi nunquam contigerat, Galliæ Regiam minax triumphansque hæresis invecta est, (b) cœpitque dominari; tanti unius feminæ imperandi avidæ ambitio stetit; imò & Scotiam perdidit, nunquam enim adduci potuit, ut Mariæ Stuartæ cum hæreticis conflantanti auxilia submitteret, unde mors Regniæ ac Religionis secuta. Et quamvis ab Henrico III. Legati in Angliam missi, qui libertatem Stuartæ in speciem urgerent, néve ejus sanguine secures imbuerentur; occultè tamen, Regioque Chirographo additi Elisabethæ animi in Stuartæ perniciem. Causa fuit, quòd vererentur, ne, si ista florente adhuc ætate Elisabethæ superviveret, præter eximias formæ, animi-

R r r 3 que

(a) Anno 1559. & 1560. (b) V. Maimbourg Calvin. lib. 2. & 3.

que dotes, quibus animos rapiebat, junctis insuper Angliæ, Scotiæ, Hiberniæque viribus, auctâque in immensum Guisiorum potentia, (a) quorum ea neptis erat, Galliæ coronam occuparent; quod ne fieret, Regiæ innocentis sanguine, ac Religionis jacturâ fortunæ ac ambitioni litatum. Hactenus à nobis hæc observata sunt, ut intelligas, veras Schismatis & defectionis causas partim fuisse dulcedinem novorum dogmatum, omnia voluptati concedentium, quæque tantò facilius credebantur, quòd & placerent, & honesti colore pingerentur; partim verò animi passionem, rationem secum more torrentis rapientium; iram videlicet, vindictam, odium, cupiditatem, metum, & si qui alij turbines animorum. Nemini verò potestas Pontificum Romanorum causa discedendi, labendique fuit, quòd eam divinis scripturis, veræque fidei adversari putarent, nisi parato jam, peractoque Schismate; tunc enim, cum huic purgando omnes rationes quærentur, concretis veris causis, mirum haud fuit, etiam Pontifices occurrisse, aut innato omnibus malis in Judices odio, aut quòd viderent, gratas esse populis in maximos querelas, aut denique quòd nunquam se tutos crederent, valente Pontifice. Exarmari ergo debuit, ne feriret.

V. II. Si ex sententia Maimburgi ideò Pontificia potestas minuenda est, quia hæretici illam averfantur, & hoc ipsum Propositiones Parisienses spectârunt, annon videt, eadem ratione Regiæ potestati bellum indici? hanc enim non minùs hæretici, quam Pontificiam oderunt, & ideò nunquam ferè Regnum aliquod hæresis intravit, ut non eodem tempore & Ecclesias, & Thronos concuteret: suntque notissima Belgij, Bohemiæ, Daniæ, Germaniæ, Galliæ, Hungariæque exempla, & hoc ipso tempore, quo scribimus. Quis nescit, quoties in vitam Leopoldi Augusti, veneno, insidijs, apertoque bello, ac Turcis in Austriam evocatis conspiratum ab hæreticis sit, ductore Tekelio Comite? In ipsa Gallia quater plenâ acie pugnatum, tercenties minoribus sed cruentis prælijs, urbes captæ, vastatæque, templa everfa, Regum sepulchra cinerisque effosi, species aliqua Reipublicæ in ipso sinu Monarchiæ educta, omnia ferro ignique scædata, ipsa Principis majestas insidijs

petita,

(a) V. Maimbourg Calvin. lib. 3.